

Merdeka 1996-2014

Efter att tidigare ha utgivit Östtimor Information, Nyhetsbrev från Östtimorkommittén började kommittén tillsammans med Föreningen ett Fritt Papua ge ut Merdeka (= frihet) ÖsttimorInformation hösten 1996. Sedan dess har med detta nummer inalles 60 nummer kommit ut, varav tre dubbelnummer. Sedan 2006 har fyra nummer getts ut årligen. Ingen annan svensk publikation har under denna period bevakat händelseutvecklingen i den indonesiska övärlden, även om Föreningen Fjärde Världen ibland innehåller artiklar om området. Särskilt glädjande är att de 60 numren i stor utsträckning redogör för de många aktiviteter Östtimorkommittén genomfört eller deltagit i, både inom och utanför Sverige. Till de mera ovanliga inslagen hör poesi från Östtimor, Västpapua och Aceh.

Om man ser tillbaka på den långa tid Merdeka har getts ut, är det framförallt två händelser som är värda att nämna. Den ena är folkomröstningen om Östtimors status den 30 augusti 1999. Den andra är utropandet av 2000-talets första nya självständiga stat den 20 maj 2002 som föregicks av FN-styre för att förbereda upprättandet av den nya staten. Tilldelandet av 1996 års Nobels fredspris till den utrikespolitiske talesmannen José Ramos-Horta och biskop Carlos Belo är också betydelsefull, men det var händelseutvecklingen i Indonesien 1998 efter president Suhartos avgång 1998 som blev början till slutet för den brutala ockupationen av Östtimor sedan 1975. Det är ytterst beklagligt att händelseutvecklingen under 1999 dominerades av våld och människorättsövergrepp som ännu inte är upplärade. Med tanke på att motstånd mot den indonesiska ockupationen av Östtimor sedan 1975 fanns både inom och utanför landet kan även vi här i Sverige känna oss stolta över våra insatser.

Självständigheten 2002 är nästan den enda händelse efter utvecklingen år 1999, som uppmärksammades mycket av medierna i omvärlden, som har skrivits om i Sverige sedan dess. Som vi har framhållit i många nummer uppvisar utvecklingen sedan dess både hoppfulla och dystra inslag. Särskilt glädjande är att Indonesien respekterat Östtimors självständighet samtidigt som län-

dernas kontakter gradvis expanderat. Mycket av det vi har skrivit om har handlat om utvecklingsfrågor och den så komplicerade språkfrågan snarare än det rättsliga efterspelet till 1999 års våldsvåg. Vi har också lyft fram hur Östtimors regering sökt främja relationerna med Indonesien och därför velat tona ner vad som hände under ockupationen. Även de parlaments- och presidentval som har hållits 2002, 2007 och 2012 har vi skrivit om.

Fördelningen av nyheter om Östtimor, Indonesien, Västpapua och Aceh har varierat, men Västpapua har alltid varit svårast att följa p.g.a. att området är svårtillgängligt för utländska journalister. Jag har i "Redaktören har ordet" ofta uttryckt mig pessimistiskt om möjligheterna att få till stånd en förändring av situationen i området och känner inte till några tecken på att läget är på väg att ändras. De rika naturtillgångarna och att omvärlden erkänner området som indonesiskt, trots 1969 års regisserade folkomröstning, försvarar en lösning av frågan.

Acehfrågan skulle knappast ha lösts om inte den förödande tsunamin hade drabbat landet så hårt under julen 2004: huvudförklaringen till lösningen är en av naturens nycker. Om inte Acehs exilregering hade haft sitt säte i Norsborg, hade nog inte frågan uppmärksammats så pass mycket här som understundom varit fallet medan konflikten pågick 1976-2005. Att fredsavtalet från 2005 har hållit, är väl värt att lyfta fram som en stor framgång.

Att Indonesien sedan 1998 kallas "världens tredje största demokrati" efter Indien och USA är en klar förändring till det bättre. I synnerhet övergreppen som begås i Västpapua visar dock att mycket arbete återstår för att bygga upp en demokrati som inkluderar alla folk i den etniskt, språkligt och kulturellt heterogena nationen. Anmärkningsvärt är att i årets presidentval väntas den före detta generalen Prabowo Subianto och den tidigare överbefälhavaren Wiranto bli två av kandidaterna: militärens politiska inflytande är ej över.

Gabriel Jonsson

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.

Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.